

NOVA DOBA

Liljska knjižnica

Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm višine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in zahvale K 1'50 — Posamezna številka stane K 1'20

Izhaja vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telefon št. 65
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Hujskanje.

Izvestno slovensko časopisje — mislimo tu predvsem na klerikalno! — je pozabilo na razliko med pojmom kritika in hujskanje. Ne bomo razmotrivali, ali namenoma ali ne. O tem si bodo poznavalci naših političnih razmer sami napravili sodbo.

Ako kdo kako stvar, dogodek ali dejanje raziskuje in presoja nepristransko, se to imenuje kritika. Ako se pa presoja kaka stvar ali dogodek v namenu, da se vidi v njem le slabo, in to z zlobnim namenom ustmeno ali pismeno dalje širi, se imenuje to hujskanje. Kritika, zdrava kritika je potrebna in koristna. Mora biti objektivna, nepristranska. Hujskanje pa je škodljivo in nevarno. Z dobro kritiko se da popraviti marsikaj, s hujskanjem se vse pokvari. Tem podležje je hujskanje, ako se zlorablja nepoučenost naroda, nevarno pa, če se vrši z namenom, v narodu vzbuditi mržnjo proti enemu delu našega naroda, proti državi in njenim predstavljajem. Tako se narod zapeljuje, stabi se ugled države in preprečuje ureditev notranjih razmer v državi.

Kolikokrat čitamo v raznih časopisih in čujemo v gostilniških pogovorih, da so Srbi krivi vsega zla, ki ga še občutimo. Pozablja se, ali vedoma ali namenoma zamolčuje, da je bilo pod Avstrijo, zlasti za časa vojne, neprimerno slabše. Namenoma se zamolčuje, da je glavni krivec današnjih razmer vojna, ki je vse uničila, in da bo treba še mnogo let, predno se vse popravi. Zamolčuje se, da je v drugih državah še slabše in da smo zlasti v primeri z Avstrijo in Ogrsko pri nas neprimerno na boljšem. Pozablja se, da so Srbi iz bivše kraljevine največ žrtvovali za našo svobodo, da je bila njihova zemlja opustošena, porušena in izropana, žene in deca pobita in poklana, dočim so naši kraji ostali od vojnih grozot skoro nedotaknjeni in so se mnogi nasprotno celo obogatili. Gotovo so tudi naši ljudje veliko trpeli na frontah, pa niti stoinko tega, kar so pretrpeli Srbi. To vedo dobro oni naši ljudje, ki so bili za časa vojne v Srbiji. Pozablja se, da so Srbi, ko so osvobodili svojo domovino, zapustili svoje porušene domove in čuvali meje naše države pred sovražniki, ki so nam hoteli po prevratu še odvzeti najlepše kraje. Zamolčuje se, da smo eden narod in da nas loči samo vera. Če bi Srbi hoteli nam hudo, bi isto zadelo tudi nje. Zamolčuje se, da je v edinstvu in slogi naša naša moč in veličina, sreča in bodočnost naroda.

DR. MILKO HRAŠOVEC:

Iz Celja na vrhove jugovzhodnih alpskih Alp.

(Dalje.)

Mesto Ohrid leži deloma na gričku, deloma krog njega tik na bregu jezera. Griček kronajo razvaline razpalega gradu. Mesto je prav balkansko, sicer pa zelo važno: sedež okrožnih oblasti, ima gimnazijo, lepo šolo, bolnico ameriškega rudečega križa, sodišče, pošto in brzojav, velika vojaška skladišča ter razvito trgovino z ribami, živino, tobakom, vinom in deželnimi pridelki. Od tu vodi glavna cesta čez Strugo, Radolište, Čefasan v Elbasan, Drač in Valono ter se po tej cesti vrši tudi cel trgovski promet z Albanijo in pristanišči jadranskega morja.

Bajno je bogastvo rib tega jezera. Pa ne samo po številu, tudi po kakovosti ima ohridska riba svetoven sloves. Posebno jegulje, ki jih nalovijo v neštetih množinah, so priljubljene. Ko se uredi ribištvo ter napravijo tu tvornice za konzerviranje rib, bo jezero blago-

Narodu in državi seka težke rane, kdor draži naš slovenski del naroda proti Srbom. Kakor se najdejo Slovenci in Hrvati, ki ne delujejo dobro, tako je gotovo tudi med Srbi takih. Tudi med politiki. Toda obdolževati zato celo srbsko pleme slabih namenov. Ti nam, govoriti, da so vsega zla krivi Srbi, to je drzno, brezsravno, podlo hujskanje, ki se bo na hujskajočih samih še bridko maščevalo. Naloga nas vseh je, da delo takih razdirajočih elementov onemogočimo, naloga nas vseh, zlasti naše inteligence po mestih in na deželi, pa je tudi, da narod ne preneha o pravi resnici poučujemo. Kdor hujska namenoma proti srbskemu plemenu, ruši naše narodno in državno edinstvo, ruši državo samo.

Srbski seljak o komunizmu.

Beogradske novine »Narod« pri našajo pismo kmetovalca Živote Uroševića iz Vel. Ivanče v beogradskem okrogu, v katerem pismu pravi kmet o komunizmu sledeče:

Za komunistično stranko se pri nas pred vojno ni vedelo. Tudi ni obstajala začasa strašne evropske vojne. Še le ko je imela Rusija zadati smrtni udarec našim neprijateljem, je večša nemška diplomacija prehitela Ruse. Po svojih agentih je organizirala komunistično boljševiško stranko, ki je z revolucijo razrušila državno upravo, razdrla edinstvo vojske, izzvala medsebojne boje, ropanje in strašno prelivanje krvi. To je Nemcem dobro došlo. Izrabivši ruske medsebojne boje so zavzeli velik del Rusije, ki so ga izropali. Tedaj so boljševiki sklenili sramoten mir v Brestu Litevskem ter izdali svoje zaveznike, tudi nas. Boljševiki so od takrat iz silne in močne Rusije napravili — »ništavilo«. Že nekoliko let si oddihuje ves svet, ki je bil v vojni, nesrečni ruski narod pa se vojskuje še danes, vojskuje hujske in strašneje nego početkom l. 1914, ker so takrat na eni strani umirali Rusi, na drugi pa Nemci, Turki in Avstrijci. Danes pa na obeh staneh umirajo Rusi in ni videti konca.

Po našem osvobojenju se je pri nas pojavila komunistična stranka, katere ideja je bila revolucionarna. To kažejo jasno podatki ministra Draškoviča.

Pri zadnjih volitvah je komunistična stranka imela uspeh ne le v mestu, ampak tudi na kmetih. Zakaj?

slov za cel okoliš ter bo letno donesalo težke milijone prebivalstvu in državi.

V daljavi opazimo visoke s snegom pokrite vrhove alpskih obmejnih Alp in hribov, ki stražijo domovino pred sovražnikom. Ko sem jih gledal, nisem mislil, da bom v kratkem tudi jaz stal s puško v roki v mejnih strelskih jarkih na snežnih vrhovih teh Alp.

Danes nam je še čelo jasno in veseli smo življenja. Tudi tu najdemo Slovenca — živinozdravnika našega polka. Pristna kranjska duša, ki nam takoj pove, kje bo kaj dobrega dobiti. Tam se tudi zberemo ter pošteno pomenimo. Prepričani smo, da ostanemo v lepem Ohridu, kjer se bomo vsak dan hladili v valovih jezera ter uživali mesto orožnih vaj — letovišče, seve brez lepih znank. Te so skrbno poskrbite v haremih in le tuintam ujame memo med zamreženimi okni črno oko, ki nas zvedavo smotri. Uboje, človeške sužnje! Sicer se pa tudi do njih najde pot, kot nam namigavajo znanci. Po dobri noči v udobnih posteljah

Začasa evropske vojne so nas napadle tri močne neprijateljske države. Zato so vsi naši ljudje, i stari i mladi, morali biti mobilizirani in vršiti vojne dolžnosti. Vsakdo, ki je šel od doma, je zapustil hišo, ženo, starce in deco, mnogi, ki ni imel nikogar, je hišo zaklenil. Nikogar ni bilo za delo, pričelo je naglo obubožanje naroda, zlasti za časa okupacije, ko je neprijatelj izčrpal moč našega naroda, izropal in odnesel vse, kar je mogel. Ko smo se vrnili, ki smo ostali živi, na svoje domove, mnogi niso našli nikogar in ničesar svojega, mnogi samo pogorišča in ruševine, kjer je stala poprej hiša, vsi drugi pa prazne in zapuščene hiše, narod bos in gol, brez hrane in obleke, brez živine, brez orodja in denarja. Nesreča je bila v mestih in vaseh. Bilo je stanje, iz katerega ni bilo izhoda. Država ni mogla zadovoljiti vseh naših potreb, ker je tudi njeno imetje propadlo; država pa je morala največjo pažnjo posvečati opremiti vojske, zakaj mir še ni bil z nikomur sklenjen. Trebalo je ohraniti, kar je bilo z velikimi žrtvami pridobljeno.

Ta nesreča in beda je dobro poslužila komunistom za agitacijo. Za vso nesrečo in nevoljo so okrivili vladno in državno upravo, in obljubovali narodu: če bi prišli oni na vladno, bilo bi v narodu blagostanje, narod bi imel vsega in vsakega in živel bi v največji sreči in blagostanju, ne bilo bi vojne in vojske, ne bi se plačeval davek, ne bi trebalo mnogo delati, in vsega bi bilo dosti. Vsled nezgod in razmer, v katerih se je narod nahajal, so se mnogi dali zapeljati i v mestih i vaseh s to komunistično agitacijo.

Priprosta, vendar v bistvu resnična in utemeljena sodba srbskega kmeta o boljševizmu!

Dogodki v Beogradu.

Klub neopredeljenih.

Beograd 30. maja. Dalmatinski poslanec dr. Trumbić je osnoval klub neopredeljenih. Pristopila sta tudi nar. socijalista Deržić in Brandner.

Demisija železn. ministra dr. Jankoviča.

Beograd 30. maja. Prometni minister dr. Jankovič je poslal Pašiču pismo, v katerem izjavlja, da vztraja pri svoji demisiji, ker radi raznih nesoglasij ne more delj časa ostati v kabinetu.

Seja konstituante 30. maja.

Beograd 30. maja. V današnji seji se je nadaljevala razprava o III. oddelku ustave. Zemljoradnik Popović je govoril

»Velike Srbije« nastopi za nas celjske bratce črn dan: pri polku nas porazdele na razne bataljone in čete — ločiti se moramo. Šmid grek Svetemu Naumu, lep bel samostan ob jezeru, ki slovi po menihih - zdravnikih ter dobrem vinu. Midva z Brečkom imava smer pod vznožje obmejnih Alp in gora. Ločimo se in obljubimo, da se po dveh mesecih snidemo zopet tu, da potujemo skupno domov. Nikomur izmed nas se pač ni sanjalo, kaj bo v teh mesecih videl in izkusil!

S prijateljem Brečkom se zbaševa v dvokolesno kareto, v katero nam naprežejo kar tri mule, ki jih mlad Turčin neusmiljeno tira proti Strugi. Ob obali jezera je naša pot; cele ure daleč najlepši pesek ter voda, ki vabi k sebi. Kaka kopališča bi se lahko tu razvila!

Na mnogih krajih vidimo ogromna vodna kolesa, ki jih gonijo ljudje in živali. Z njimi se navaja voda jezera na okrog ležeča polja, ki jih na ta način zalivajo in namakajo. Med potom nas ujame huda nevihta — prvi dež na dolgi vroči pot!

zlasti o agrarnem vprašanju, radikalec Čošić za vladni načrt, komunist Todorović se je bavil z delavskimi vprašanji, musliman Sarajlić je za vladni načrt.

Seja konstituante 31. maja.

Beograd 31. maja. V današnji seji konstituante so govorili: zemljoradnik Vrsalović, ki je zahteval več jasnosti v nekaterih členih III. odd. ustave; komunist Milojković je kritikoval stilizacijo III. oddelka, istotako nar. socijalist Deržić; radikalec Ivanić je izjavil, da ta del ustave ne rešuje agrarnega vprašanja; odškodnina mora biti upravičena; radikalec Žujević se je izjavil za ustavo.

Politične vesti.

Važna obletnica.

Dne 31. maja so potekla 4 leta, kar so v bivšem dunajskem parlamentu slovenski in hrvatski poslanci podali izjavo, znano pod imenom majniška deklaracija, ki je pa še govorila o »habsburškem okviru«. Bila je pa predhodnica kasnejše krfske deklaracije, ki tvori cilj in program našega osvobojenja in ujedinenja.

Dr. Milenko Vesnić.

Javili smo smrt velikega našega državnika, ki je kot naš poslanik v Parizu preminul 28. maja. Rojen je bil l. 1863 v novopazarskem Sandžaku, študiral je v Beogradu in Monakovem, kjer je dovršil pravo. L. 1891 je postal sekretar pri srbskem poslanstvu v Carigradu, kjer je l. 1901 postal poslanik, a še isto leto je bil poslan kot poslanik v Pariz, kjer je ostal z malim presledkom lansko leto do svoje smrti. Z zgodovino Srbije in naše nove države je Vesnićevo ime tesno združeno. Z vnmemo je zastopal vedno naše interese. Opravičenost očitka popustljivosti zlasti pri sklepanju rapanjske pogodbe bo pravilno ocenila še te zgodovina.

Jugoslavija in Rumunija.

Iz Beograda poročajo, da so posvetovanja radi obrambne zveze med Jugoslavijo in Rumunijo imela ugoden uspeh in da bo pogodba v kratkem podpisana. V Beogradu pričakujejo obisk rumunskega zunanjega ministra Take Jonesca. Zveza je namenjena predvsem obrambi skupnih interesov napram Madžarski in Bolgariji.

Konferenca nasledstvenih držav v Portorože se prične 15. junija.

Zavezniška konferenca v Boulogni se sestane 7. junija.

Kakor že javljeno, je na dnevnem redu gornješlezko in koroško vprašanje.

Osrednjo češkoslovaško organizacijo v Jugoslaviji ustanove na velikem zba-

V Strugi se ločimo. Mesto z 10.000 prebivalci ob izviru črnega Drina iz jezera.

Jaz moram na sever v Velešče ob črnem Drinu na potu v Debar, Brečko v Radolište na zahod. Ko se javim pri bataljonu, mi povedo, da je poveljnik moje čete baš tu! Res ga kmalu najdem: mlad aktiven podporočnik, Zagrebčan, s katerim naj bom sedaj vezan za dolga dva meseca.

Vojska spoprijatelji ljudi brzo. Zapljivo kramljaje se napotiva v kraj namembe, kjer je naša četa. Pokrajina tone v zadnjih žarkih zahajajočega solnca. Moj spremljevalec in vodnik mi pripoveduje o svojih doživljajih — že 6 mesecev prebiva v teh divjih in nevarnih krajih, kjer si nisi svest niti trenutke svojega življenja. Pred par dnevi napadli so ustaši baš na tem kraju provijantno četno komoro, hoteč jo oropati. Odslej jo čakajo in spremljajo vsako noč naše patrolje.

Črna noč je že, ko nas ustavi več mož, zrastlih kot iz tal; naša straža je, ki skrbno čuva dohod k našemu taborišču.

rovanju vseh Čehoslovakov v Jugoslaviji dne 28. in 29. junija v Osijeku.

Radič pogorel. Dne 30. maja se je vršil v Zagrebu občni zbor velike zadrugne organizacije Hrvatske in Slavonije, »Hrv. slav. gospodarskega društva«. Radič se je z vso vneto pripravil, da dobi organizacijo v roke in je takoj pričetkom zborovanja uprizoril naravnost odurne scene. Toda občni zbor je z 906 proti 358 glasovom izrekel dozdajnemu odboru zupanje in izvolil nov odbor. Radičeva slava pojenja.

Štajerski deželni zbor v Gradcu je v svoji seji 31. maja vključil ponovnim odsvetom iz Dunaja sklenil, z vsemi proti glasovom soc. demokratov, da se vrši ljudsko glasovanje na Štajerskem za priklapljenje k Nemčiji dne 3. julija in sicer oficijelno, ne kakor se je prvotno nameravalo, da bi izvedle glasovanje neoficijelno samo politične starnke. Ker za ostale nasledstvene države s tem sčasoma odpadejo obveze senžermenske mirovne pogodbe, stopa koroško vprašanje za nas v odločilen štadij. Likvidacija ostankov bivše habsburške monarhije se bo izvršila očitno že letošnje poletje.

Bolgarski notranji minister v Beogradu. Dne 30. maja je prispel v Beograd na povratku iz Prage bolgarski minister za notranje zadeve Dimitrov. Obiskal je bolgarskega poslanika in pa min. predsednika Pašiča. Iz njegovih izjav je videti, da Bolgarija želi ožjo prijateljsko politiko med Bolgarijo in Jugoslavijo. Pašič mu je izjavil, da je tudi on za to, toda Bolgarska mora poprej izvršiti mirovno pogodbo in se pokazati kot lojalna sosedica.

Ruski boljševiki hočejo zaneti splošno svetovno vojno. Ruski komisar za zunanje posle Čičerin je že 6. febr. t. razposlal vsem sovjetskim zastopnikom v inozemstvu tajno noto, ki je še le sedaj prišla v javnost. V tej noti pravi Čičerin: Začeti moramo s tem, da se poslužimo narodnostnih sporov za naše svrhe. Nasprotujoči si interesi Madžarske in njenih sosednih držav morajo dovesti do oboroženega spopada, v katerega bi bila brezdvomno zapletena tudi Italija in ki bi povzročil splošen evropski konflikt. Delo naših zastopnikov mora stremeti za tem, da poveča in ojači že obstoječe narodnostne spore. V taki vojni bi se naš položaj brezdvomno izboljšal. Sedaj potrebujemo še časa, da pripravimo vse primerno. V šestih mesecih bomo pripravljene in potem ne smemo izgubiti več nobenega časa.

Iz Korotana.

Angleži in Nemci v Mežiški dolini. Ljubljansko »Jutro« prinaša poročilo o prodaji velikega rudnika svinca družbe »Bleiberger Bergwerksunion« v Mežiški dolini nekaj angleški kapitalistični skupini. Podjetje je pod sekvestrom in jeprodaja brez zakonite podlage in veljave, zlasti še, ker se je premena posesti vpisala v rudarsko knjigo indeželno desko v — Celovcu, Angleži pa so že prišli in zahtevali od naših državnih organov predajo obrata. Priredili so tudi banket, k kateremu so povabili vso nemškutarijo. Sploh nastopajo zelo objestno in v nemškonalcionalnem duhu. Naše prebivalstvo je razburjeno. Upamo, da bo naša država znala varovati

Lajanje turških psov kaže, da smo v vasi. Napotimo se najprej v tabor, kjer pozdravim svoje vojake z običajnim »pomoz Bog, junaki!«, nakar zagrmim cel tabor v odgovoru »Bog ti pomoz!«

Stanovanje komandirja, ki bode odslej tudi moje, je par korakov od tabdra oddaljeno. Po ozkih stopnicah stopimo v podstrešno predsobo in potem v pravo sobo. Seve je vse sila primitivno — vendar imamo na lesenih stojalih par desk — ki tvorijo našo posteljo. Mala miza, 1 stol, par polic in žeblice, na katerih visi naše orožje, tvori celo pohištvo. Pa pod streho smo: čuden čut sigurnosti se me poloti, ko si mislim, da sem vendar v zavetju. Po skromni večerji položimo in dobro zaspimo. Le tuintam nas prebudi turški pes ali turška stenica. Ni je hiše v vasi, ki bi ne imela mrcine, ki tuli ponoči kot volk. Zategnjeno lajanje turških psov reže mozeg in kosti, posebno v teh časih, ko čakamo vsako noč sovražnega napača.

Drugi dan si kraj malo bolje ogledam. Velika in zelo bogata turška vas

naš nacionalni in gospodarski interes. Senžermenska pogodba ji nudi za to dovolj možnosti.

Kaj po to pomeni? Zonstran Drave prihajajo vesti, da dohajajo v Celovec neprestano plombirani vagoni iz Bavarske, natovorjeni s strelivom, vojaško opremo in strojnimi. Tudi pošilja bavarska organizacija »Orgesch« na Koroško cele svoje oddelke v delavce preoblečenih vojakov.

Iz Prekmurja.

Železniški promet v Prekmurju. S 1. junijem je pričela voziti železnica Murska Sobota—Hodoš. Vzpostavljen je tudi promet med Mursko Soboto in Hermendinom ter Doljno Lendavo in Zalagersegom.

V Doljni Lendavi je dež. vlada odstavila kot gerenta znanega klerikalnega agenta Sevra.

Mariborske novice.

Oklofutani Radičevci. Na marib. kolodvoru sta se 31. maja skregala neki Markič in Nikolič: Markič je izjavil, da je Radičevci in republikanec, za kar mu je Nikolič prisolil par krepkih zaušnic. Torej politični boj z zaušnicami. Ni nov!

Nova imena mariborskih vojašnic. Komanda dravske divivijske oblasti je odredila, da se prekrste mariborske vojašnice sledeče: zgradba višje vojne realke v »Kasarno Kralja Petra«, Meljska vojašnica v »Kasarno prestolonaslednika in regenta Aleksandra«, artilerijska vojašnica v »Kasarno vojvode Putnika«, pešadijska vojašnica na Tržaški cesti v »Kasarno vojvode Mišiča«. Ostale vojašnice obdrže dozdajna imena. Zakaj se vojašnice naenkrat imenujejo kasarne, nam je nepojmljivo!

Protiv vojaškim naborom hujskal je invalid Fr. Palnika v Mariboru. Obsojen je na en mesec ječe.

Stavbinski delavci v Mariboru so se 30. maja po daljši stavki vrnili na delo, ne da bili dosegli kak uspeh.

Celjske novice.

Poziv!

12. junij, dan velike prireditve podružnice »Jugoslov. matice«, nam trka že na vrata. Veselični odsek je do sedaj marljivo delal. Oddati ima posameznim osebam še razne funkcije. Da se nam to in še razno drugo delo ne nagnete na zadnje dni, prav lepo prosimo in pozivamo, da se v četrtek, 2. t. m. ob 8. uri zvečer zberó v »Nar. domu«: 1. celi odbor podr. »Jugoslov. matice«, 2. vsi gospodje (ne gospel) veseličnega odseka in 3. vsaj po par zastopnikov »Sokola«, »Orla«, »Olepeševalnega društva«, »Bratstva« i. t. d. Razdeliti nam je blagajničarska in rediteljska mesta, oskrbeti sredstva za okrašenje »Glazije«, kakor so zastave, mlaji, zelenje in druge dekoracije. Zato lepo prosimo, da se pozvani gospodje prav gotovo udeležijo! Poleg tega pa tudi prosimo, da nastopijo vsi celjski pevci. Pravijo, da jih je, ako nastopijo še gospodje učitelji, do 200! Gospoda, pridite torej vsi, da bo krepko odmevala naša mogočna in veličastna pesem,

z zagrizenim, nam sovražnim in nevarnim prebivalstvom. Oken na hišah ni — samo strelske izdolbine — nišnice — kot jim pravijo Srbi. Kdo mi jamči, da ne počij zavraten strel in me pobije? Na cesti za vasjo je spomenik srbskim vojakom, ki so jih krvoločni vaščani poklali, ko so se bolni in sestradani umikali v Albanijo! Dokler so hodili mimo ljudje, ki so bili zmožni še obrambe — se niso upali nanje — na bolnike in zaostale pa so se vrgli ter jih poklali! Rod je ostal isti in marsikateri teh morilcev se danes sprehaja nemoteno po vasi. Največje težave imava midva častnika s hrano: niti jajc in mleka za denar ne dobimo, čeprav je vsega v izobilju. Na stotine krav, bivolov, koz in ovc gonijo vsak dan mimo nas na pašo. Kar v dobrem ni šlo, sva s silo dosegla, da so nam morali prodajati živila, ker bi jih sicer s silo vzela. Vojaštvo ima dobro, tečno in zadostno hrano, ki jo vozi komora vsak dan iz Ohrida. Zajutrika sicer ni, za obed in večerjo pa je vedno meso, ki se kuha s prikuho skupaj in daje prav okusno hrano. (Dalje prih.)

ki naj konečno vzdrami in prebudi slednjo še zaspano in otrplo dušo ter jo potem prerodi v novem pojmovanju in čustvovanju, kojih probujenim stvarja mlada in krasna, a še ne docela osvobodjena in ujedinjena domovina! Kdor čuti, da lahko poje, naj pride k prihodnji pevski vaji, ki boče v petek zvečer ob 8. uri v »Narodnem domu«. Zganimo se torej — saj, kar storimo dobrega in lepega, bo sedaj vse samo naši sveti stvari — in ne več našim sovragom — v prid!

Podr. »Jugoslov. matice« v Celju.

Zabavni večer »Kola jugoslovenskih sester«. V splošnem je uspel prav dobro. Čulo se je sicer med občinstvom tuintam nekaj rezke kritike, pa to je pri nas Slovincih že navada, da se izbere brezobzirno vse hibe, se jih maskira nemudoma v strašila in postavi pred občinstvo. Pri tem se pa kaj rado pripeti, da obrne občinstvo večji del pozornosti na strašila in pozabi ceniti vse ono, kar je bilo nad vse pričakovanje lepo. Kritika je zdrava, a biti mora pravična, drugače uničuje kulturne težnje, katere gojiti je vendar namen takih prireditev. Nad vse lepa pesnitev je Zupančičeva »Duma«. Deklamovalka jo je tudi predavala s polnim razumevanjem, le žal prenežno. Ker tudi ni bilo prave discipline v publiku, je premnogi niso razumeli, niti slišali. Gospodični, ki ima občudovanja vreden spomin in globoki čut za deklamovanje, polagamo na srce, naj se vadi v naprej v ti lepi umetnosti, da nam bo drugič ob dani priliki podala zopet kaj lepega s polnim, zvanečim glasom. Mešan zbor učencev in učenk meščanske šole nam je zapel pod vodstvom g. ravnatelja Serajnika tri nad vse mične pesmice s čudovito simpatičnim in krasnim proizvajanjem. To je za Celje nov pojav na kulturnem polju, vreden globokega upoštevanja in visoke cenitve. Prepadi, ki loči različna plemena v naši mladini, se bo na ta način najlozje premostil, navdušenje do lepe pesmi jo bo zedinilo, da bo v prihodnji generaciji več miroljubja in skupnih interesov za državo in kulturo, ko v današnji. Mladim pevcem bo ostal ta večer gotovo v najlepšem spominu, ki jih bo bodril še k večjemu navdušenju za prihodnji nastop. Gospodu ravnatelju Serajniku pa iskreno in globoko priznanje! Čuje se, da priredi ob priliki koncert s svojim izvrstnim mladim zborom. Gotovo se že danes veseli vsak tega užitka. Enodejanka ni prišla do prave veljave. Mnogo je motil nemir v publiku. Bilo je tudi opažati, da je občinstvo želelo nekaj veselejšega. Seveda se mora upoštevat, da nimamo posebno bogate izbire enodejank. S pripravami vred se je stvar nekoliko preveč zavlekla, a vsaka izkušnja je koristna. Drugič se bode tem lozje izogniti takim hibam. Igralci, diletanti, posebno gdč. Testenova pa so v splošnem in z malimi izjemami dano si nalogo dobro rešili. Sledil je rajalni ples učenk meščanske šole. Bajna slika je bil ta raj! Človeka je prevzela in ganila tolika milina in gracija nežnih deklic. Njihove mamice so bile nedvomno nad vse srečne ta hip. Ker je bilo ravno tako divno, nam je bilo prekratko. To rajanje bi gotovo vsak izmed gledalcev rad občudoval par ur, ki bi mu preteklo kakor minute. Enak občutek je imel gotovo sv. Avguštin, ko je poslušal rajsko ptico sto let in je menil, da jo poslušala le en dan. Gdč. Plohl pa, ki je sestavila ta raj in umela deklicam vcepiti toliko gracije, najglobokejše priznanje in zahvalo! Vspored je zaključila alegorija jugoslovenskih žen v srbskih, slovenskih, hrvatskih, dalmatinskih, črnogorskih, koroških in primorskih nošah. Vse se poklanjajo majki Jugoslaviji in ji prožajo darove. Ona jih je blagoslavljalna z lipovo vejico. Čarobna slika! In v duši, ki se je poglobila v to lepoto, je ostal lep spomin.

Novo važno gospodarsko podjetje v Celju. Dne 28. tm. se je ustanovila v Celju s temeljno glavnico po K 3.000.000—, katera svota je v celoti subskribirana, delniška družba pod imenom »Javno skladišče in prevozna družba, d. d. v Celju«. Namen družbe je, oskrbeti Glavni carinarni v Celju primerne pisarniške, skladiščne prostore kakor tudi potrebna stanovanja za nastavljenice. Nadaljni namen jencarinsko in deklaracijsko posredovanje pri ocarinjenju carini podvrženega blaga,

vskladiščenje ocarinjene robe ter v zvezi s tem špedicijski obrat. Ker je deklaracijski in carinsko-posredovalni posel dosedaj še skoro popolnoma nezastopan in ker je občutljivo za vse privredne kroge tudi skoro popolno pomankanje dobrega špedicijskega obrata, se novi družbi obeta dosti in plodonosnega dela. Prvi upravni svet tvorijo gospodje: predsednik: R. Stermecki, veletržec in predsednik Gremija trgovcev, Celje; podpredsednik: Ing. D. Rakusch, veletržec v Celju; člani upravn. sveta: Ivan Ravnar, Fr. König, Franc Strupi, Dušan Zangger, vsi veletržci v Celju, A. Westen, tovarnar v Celju ter po eden zastopnik sodelujočih zavodov; Posojilnica v Celju (dr. Jos. Serbec), Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju (ravn. Mirko Gruden) ter Prva hrvatska štedionica, podružnica Celje.

Dečji dan v korist zapuščenih, zanemarjenih, izprijenih, osiroteli in pohabljeni deci celjskega sodnega okraja se priredi v nedeljo dne 5. junija. Dopoldne se vrši cvetlični dan, zvečer pa v Narodnem domu zabavni večer, kojega čisti dobiček je namenjen naši ubogi deci. Društvo za varstvo otrok je povsod pomagalo, kjerkoli in koderkoli je izvedelo za zapuščene in zanemarjene otroke. Če uvidite našo upravičenost, podpirajte nas, da z združenimi močmi zmanjšamo gorje ubogih, da posušimo marsikatero solzo z njih nedolžnih lic, da jih obvarujemo pred pretečim prepadom in jih spravimo na pravo pot, da postanejo pošteni ljudje in koristni člani človeške družbe. Razumljiv je naš klic po pomoči in slišati ga mora vsa javnost. Zato prosimo, da se vsakdo odzove po svoji moči našemu klicu.

Govori se po Celju, da bo prireditve »Dečjega dne« v nedeljo 5. tm. ob 20. uri v celiskem Narodnem domu le za otroke, pa ravno narobe je res. Prireditve bo za odrasle, le čisti dobiček bo za uboge otroke. In da pride mladina, ki sodeluje pri veselici, čimprej v posteljo, bo sledil na željo mnogih starišev 2. točki sporeda (»Otroški ples«), takoj pevski zbor meščanske šole, nakar odide mladina, ki ima naslednji dan šole, — domov. Sploh se bo gledalo na to, da bo celoten program končan do 10. ure zvečer, zato bomo tudi točno ob 8. uri začeli. Po končanem vsporodu bo imelo cenjeno občinstvo dovolj prilike poslušati naše vrle sosede — godbenike iz Laškega. — Odbor drž. zašč. dece in mladine.

Cene mesa v Celju zvišane. Od 31. maja naprej so v Celju veljavne sledeče cene za meso: goveje: boljše 38 K, slabše 36 K, telečje: 28 in 40 K; svinjsko 40 K.

Cvetlice na okna in balkone! Ponokod se po mestih razpisujejo nagrade za najlepše okrašena okna in balkone. Naša mestna uprava žal ni v stanu takih nagrad razpisovati, zato pa naj se zaveda vse naše prebivalstvo, da se dolgočasne mestne hiše pretvorijo v pravi raj, če so okna in balkoni okrašeni s cveticami.

Koncert violinskega virtuozu v. Burmestra se vrši v soboto 4. tm. ob 20. uri v mali dvorani hotela Union.

Umrli je v celjski javni bolnišnici v pondeljek 30. maja g. Karl Janič, veleposesnik v Žalcu, po kratki, težki bolezni. Pogreb v sredo 1. tm. ob 5. uri popoldne iz mrtvašnice na mestno pokopališče. N. v m. p.

Pogreb jurista Antona Sivka v Sv. Jurju ob j. ž. (glej med dopisi!) se vrši v petek 3. tm. ob 9. uri dop.

Splošno slovensko žensko društvo v Celju prosi vse one svoje članice, ki bi hotele sodelovati pri veselici, ki jo priredi »Jugoslovenska matica« dne 12. tm., da se blagovolijo udeležiti v četrtek ob 6. uri zvečer sestanka v Čitalnici.

Stanovanjska in stavbena zadruga v Celju sklicuje na petek, dne 3. tm. v prostore davčne okrajne oblasti sejo nadzorstva in načelstva. Člani nadzorstva se zberejo ob 19. uri, člani načelstva pol ure pozneje, ko se vrši skupna seja. Polnoštevilna udeležba je je vsled predpriprav za občni zbor nujno potrebna.

Kopaljšče »Diana« je s 1. junijem zopet odprta ter vabi v bistrre valove Savinje one, ki so že ali hočejo postati dobri plavači.

Tedenski izkaz kužnih bolezni v celjskem političnem okraju. V tednu od 23. do 29. maja 1921 je na novo

oboleta v političnem okraju Celje ena oseba za kozami in sicer v Trbovljah. Vsega skupaj se je nahajalo v evidenci 5 za kozami bolnih. Umrla je 1 oseba. Za difterijo je umrla 1 oseba v Trbovljah.

Diana, kopaljska reg. zadruga z o. z. na Bregu pri Celju, ima svoj občni zbor dne 13. junija 1921 ob 6. uri zvečer v Posojilnici v Celju s sledečim dnevnim redom: 1. letni račun za l. 1920; 2. tekoči opravki; 3. slučajnosti.

Zvišanje mesnih cen. Iz časopisov je razvidno, da se je v Mariboru zvišala cena mesu sledeče: volovsko meso zadnje kilogram 30 K, sprednje 28 K. — Pri nas v Celju pa stane meso od 34—38 K; pač pa je Maribor v II. draginjskem razredu, Celje pa, ki je v vsakem pogledu dražje, pa v nižjem III. draginjskem razredu, kar naši državni nameščenci občutijo kot težko krivico.

V celjsko javno bolnico so včeraj 1. tm. pripeljali z avtomobilom iz Velenja rudarja Ivan Javornika, ki je težko ponesrečil. Sesula se je nanj skala premoaga. Javornik je vdovec s 3 malimi otroci. Neki drugi rudar je bil pri nesreči lahko poškodovan.

Med silno nevihto je pretečeno nedeljo opoldne tresčilo v s slamo krit kozolec posestnika Franca Gajščka p. d. na Vovkovem na Ljubečni. Poslopje je bilo takoj v ognju, nevarnost za druga poslopja silno velika. Sosedje so prihiteli na pomoč, a s posebno hvaležnostjo moramo omeniti pomoč požarnih bramborcev, kateri so z nenavadno hitrostjo došli iz Škofjevasi, Gaberja in Celja ter srečno omejili požar le na to poslopje. Za človekoljubni trud in požrtvovalnost bodi vsem prizadetim izrečena pristrčna hvala.

Sokolstvo.

Bratje Sokoli! V Ljubljani je podtegel kruti usodi naš vrli član, pravnik br. Anton Sivka. Skažimo mu na poslednji poti svoje neomajno bratstvo z vsefko udeležbo. Pogreb je v petek ob 9. uri dopoldne v Št. Jurju ob juž. žel. Zdravo! — **Šentjurski Sokol.**

EFEKTNA LOTERIJA V KORIST ZGRADBE »SOKOLSKEGA DOMA« V NOVEM MESTU.

Ministrstvo poljeprivrede i vode je dovolilo efektno loterijo v korist zgradbe »Sokolskega doma« v Novem mestu pod pokroviteljstvom Mestne hranilnice. Loterija obsega 200.000 srečk po 1 dinar z 1297 dobitki v skupni vrednosti 212.500 kron. **glavna dobiteljica** v gotovini **60.000 kron.** Zrebanje se vrši 2. julija tl. ob 18. uri pod državnim nadzorstvom v dvorani mestnega magistrata novomeškega.

Pozivljamo vse Sokole in prijatelje sokolstva, da pridno segajo po teh srečkah, ki jih oddaja vako sokolsko društvo, vsaka narodna trgovina, razni denarni zavodi in ki se dobivajo na zahtevo direktno pri Mestni hranilnici v Novem mestu; le na ta način bo uspeh zasan.

Bodoča zgradba bo v korist in ponos vsega jugoslovenskega sokolstva.

Zdravo!

Upravni svet eiktne loterije.

Dopisi.

Sv. Juri ob juž. žel. V ljubljanski bolnici je tukajšnjemu nadučitelju 31. maja umrl edini sin, jurist Anton Sivka. Bil je nadarjen in simpatičen mladenič. Tlk pred vstopom v javno življenje ga je ugrabila kruta smrt. Truplo so prepeljali v rojstni kraj. Globoko sožalje težko prizadeti rodbini!

Zalec. V nedeljo 5. junija priredi tamburaški zbor »Kontrašica« iz Dobrne tamburaški koncert v dvorani gosp. Robleka. Na vspredu so lepe koncertne točke. Začetek ob 20. uri. Ker je del čistega dobička namenjen revni šolski mfa-dini in ker so tamburaši pristni Hrvatje, rutinirani svirači, zato se vabijo vsi domačini, kakor tudi okoličani in izletniki, da koncert posetijo. Po koncertu se razvije prosta zabava s plesom, srečolovom in šaljivo pošto. Omeniti je še, da so za srečolov pripravljene krasni dobitki, med drugimi tudi nekaj parov čevljev itd. (K)

Dobrna. V nedeljo 22. maja je priredil tukajšnji tamburaški zbor »Kontrašica« svoj prvi koncert na vrtu hotela »Union«. Čeprav se je poznalo, da je zbor nastopil prvič, vendar je v splošno zadovoljstvo izvršil svojo nalogo. Želimole, da »Kontrašica« vztraja na započetem delu, kajti ravno Dobrna je kraj, ki potrebuje narodne probeje. Ta pa se doseže

nemalo tudi z narodno godbo. »Kontrašico« pa toplo priporočamo vsem sosednjim društvom, ki potrebujejo dobre godbe.

Braslovče. Pri občinskih volitvah so dobili klerikalci in samostojni vsak po 8 odbornikov. Pri županski volitvi je odločil žreb za pristaša SKS g. Jos. Omtadiča.

Ljubno. Volitev župana in svetovalcev je politična ekspozitura razveljavila, ker niso bili vsi občinski odborniki povabljeni. Socijalni demokrati se bodo morali še marsikaj naučiti, čeprav imajo sedaj svojo štacuno. Iz Ljubljane jim vozijo na avtomobilu blago, katerega drugod ne morejo prodati. Za ljubenske soci je že dobro.

Gornji grad. Dne 27. tm. je bila volitev župana in 4 občinskih svetovalcev. Županom je bil izvoljen Franc Podbreznik, veleposestnik; svetovalcem so bili izvoljeni: Pojškruh Jože, Trepel Ivan, Rup Ignac in Prislap Josip. Župan in zadnja dva svetovalca so pristaši JDS. Socijalni demokrati niso dobili nobenega svetovalca.

Velenje. Županom je izvoljen soc. demokrat Valentin Blažek, posestnik in strojevodja pri premogovniku v Škalah. Bil je vedno zaveden Slovenec, podpornik narodnih društev ter med onimi redkimi, ki je vkljub pritisku pošiljal otroke že pod Avstrijo v slovensko šolo.

Iz mariberskega okraja nam poročajo: županske volitve so se vršile v občinah Sv. Anton na Pohorju (izvoljen posestnik Franc Mravljak, pristaš JDS), Ribnica (Anton Podlesnik, SKS), Vuhred (Fr. Sgerm, SKS), Brezno (Franc Jenčič, JDS), Remšnik (Franc Martini, SKS), Vuzenica (Alojz Grubelnik, SKS), Janževrh-Arlica (Luka Držečnik, SLS). — Tudi v ostalih občinah bodo povečini napredni župani.

Vitanje. Sejm, ki se je vršil pri nas dne 25. maja, ni imel takega obiska kakor njegov prednik. Živine je bilo prignane nekaj več kot na zadnji sejm, tudi cena pri živi teži se je poslabšala, ovac je bilo mnogo na razpolago in so se večinoma vse pokupile po zmernih cenah. — Kakor običajno vsak sejm v Vitanju, se je tudi ta zaključil z obilim pijačevanjem po raznih gostilnah. Ne zamerimo našemu pohorskemu kmetu veselja in zabave. A v zadnjem času se je pri nas pijačevanje tako razpaslo, da je groza. Sejmske orgije so zaključile dan z ubojem v gostilni Kurnikovi. Postali ste dve rodbini nesrečni. Bližnji sorodnik posestnika Ivana Javornika, ki je še nedavno kupil večje posestvo pri Slov. Bistrici na Žabjeku, udaril je njegovo ženo z litrsko steklenico, tako da je bila na mestu mrtva. In s tem smo sejm zaključili.

Iz šmarskega okraja. Poštne pristojbine se vedno in vedno višajo. Ali bi poštna uprava ne poskrbela tudi za redno obratovanje? Dopisnica iz Dramelje je romala v Zibiko nič manj kakor 23 dn. Tudi »Nova Doba« se velikokrat izgubi. Prosimo, da se pošiljatve bolj redno izvršujejo.

Smarje pri Jelšah. V našem lepem trgu smo zmagali naprednjaki. To pa boli tajnika Granerja — bivšega velikega požiraleca »farjev«! — ker vidi, da mu je odzvonilo. Da si podaljša ure svojega tajnikovanja, se je pritožil. Seveda je pritožba le neumno krpcucalo, ki bo brez vsakega učinka. Je pač hudo: pred tremi leti še »šmarski bog«, danes pa povsod — prisilna demisija!

Sv. Peter na Medv. selu. Tu smo Izvolili županom vrlega naprednjaka, posestnika Janeza Kregarja, sina svoječasnega, žal že umrlega našega župana. — Tudi svetovalca Cverlin in Turnšek sta naprednjaka, eden (Verk) je klerikalec.

Sv. Vid pri Grobelnem. Županom je izvoljen Valentin Metličar, posestnik in večletni občinski in posojilniški tajnik.

Frankolovo. Županom je izvoljen g. Karl Zerovnik, pos. in gost., njegovim namestnikom pa g. Matija Potočnik, pos.; ostala svetovalca sta pa Jernej Korošec in pos. Josip Podgoršek. Vsi so pristaši SKS.

Artiče. Pri občinski volitvi je bilo Izvoljenih 12 odbornikov SKS in 4 odborniki SLS. Za župana je bil izvoljen dose-danji župan Jožef Molan, Arnovo selo 8, pristaš SKS, s 15 glasovi.

Slov. Bistrica. Za podžupana izvoljen prejšnji gerent g. Franko Gril — pristaš SLS — je iz užaljenosti odstopil kot podžupan. Na njegovo mesto je izvoljen demokrat Ivan Gumzej.

Obrtni vestnik.

Obrtni dan v Ormožu. Trgovsko in obrtno društvo v Ormožu sklicuje za prihodnjo nedeljo 5. junija dopoldne ob 10. uri obrtno zborovanje v Ormož. Na dnevnem redu so sledeče točke: 1. Davki, carina, promet (poročja g. Mohorič iz Ljubljane). 2. Socijalno-obrtne zadeve (poročja g. Franketi iz Ljubljane). 3. Izenačenje obrtnega zakona (poročja g. Založnik iz Celja). 4. Reorganizacija zadrug, obrtna zbornica (poročja g. Zadravec iz Središča). Opozorjamo naše obrtništvo na to važno zborovanje. Zveze z vlaki so ugodne. Kdor se želi udeležiti, naj prijavi takoj svojo udeležbo Trgovskemu in obrtnemu društvu v Ormožu, katero bo skrbelo za prenočišče. Odhod iz Celja najbolje v soboto popoldne ali zvečer, povratek v nedeljo zvečer. Isti dan popoldne se priredi na vrtu g. Horvata velika vrtna veselica z godbo, petjem, srečolovom itd.

Nov enotni obrtni zakon za celo kraljevino namerava izdati ministrstvo trgovine in industrije. V kratkem bo sklicana anketa strokovnjakov in obrtnih organizacij iz cele države, da pretrese načrt. — Anketa bo v Zagrebu. Tako javljajo zagrebške »Novosti«.

Vestnik invalidov.

Splošna organizacija vojnih invalidov, poverjeništvu v Celju je imela v nedeljo, dne 22. maja v Narodnem domu svoj občni zbor. Poročilo dozdnih funkcijonarjev je vzelo članstvo z zadovoljstvom naznanje. Po izbrpanem dnevnem redu se je izvolil nov odbor in sicer: Finžger Vekoslav, predsednik; Leskošek Alojz, podpredsednik; Paunovič Branko, tajnik; Frajle Franc, blagajnik; profesor Mravljak Franc, Špeš Franc, Keršlin Elizabeta in Čandar Josip, pregledniki ozir. preglednice; odborniki oz. odbornice: Goleš Martin, Šviga Avgust, Horvat Stevan, Suster Marija, Prebil Ana, Kovač Franciška, Dečar Marija. Novi odbor pozivlja vsakega vojnega invalida ter vdove in sirote, da se včlanijo v organizacijo, ker samo združeni moremo doseči pravice. Opozorjamo naše zaupnike, da se nemudoma zgledajo v pisarni organizacije v Celju, ki zdaj uraduje vsak dan od 8.—14. ure po prepis zadnje naredbe centralne vlade o zaščiti voj. invalidov, vdov in sirot. Naredba je velevažnega pomena. Prepisi naj se v vseh krajih na sestankih prečitajo in obenem članarina pobira.

Apel! Okrožna organizacija vojnih invalidov v Celju ima nekaj čez 400 članov, kateri so ubogi v taki meri, da siromašnost vpije po njih pomoči! Dnevno prihaja k nam po deset naših ubogih članov, pa nas prosijo: »pomagajte mi, otroci so mi bolni, lačni, jaz sam pa bolan« itd. Srce se nam krči, ker ne moremo vsem pomagati. Gg. industrijalci, trgovci, obrtniki in ostala javnost, apeliramo na vašo plemenita srca, včlanite se v našo organizacijo kot prispevajoči ali častni člani, kakor je komu mogoče; prejeli boste od bednega hvalo, koji največje gorje prenaša, ker si ne more sam pomagati in mora živeti od milosti drugih. Ne odklanjajte poziva za včlanjenje, katerega vam bode podpisana organizacije v tekni par dni potom pošte poslala! — Imena dobredelnih ali častnih članov bodo na željo objavljena. — Jaynost, podpiraj vojn. invalide! — Celje, dne 1. junija 1921. — Odbor okrožne organizacije voj. invalidov v Celju.

Vsem gg. industrijalcem, trgovcem in obrtnikom! Splošna organizacija vojnih invalidov in vdov v Celju razpolaga z več moškimi in ženskimi delavnimi silami. Apeliramo na vas, da se pri nastavitvi novih moči ozirate na naše člane, ki so — ne po svoji krivdi! — največ trpeli za časa vojne, sedaj pa trpijo glad. Pokažite človeško sočutje! Odbor.

Turistika in šport.

Nedeljski izlet skozi Hudičev graben na Svetino, katerega se je v raznih parti-ljah udeležilo krog 70—80 ljudi, je bil izredno prijeten. Nebo nam je bilo prijazno, da ni žgalo solnce, ko smo na Svetini odpočivali, je celo daljša ploha prijetno zrak ohladila, da je bil sestop proti Laškemu še prijetnejši. Svetina je ta dan odmevala vselegapetja in godbe mnogobrojne, razkošnovesele turistične družbe. Pot skozi Hudičev graben je užitek, motijo ga le tuintam kupi hlo dov, ki bi jih naj last-

nik pač čimprej spravil, ker tvorijo stalno nevarnost za turiste. Seveda bo lastnik hlo dov odgovoren za morebitne poškodbe klinov in drugih naprav, ki jih je celjski odsek Sav. podr. SPD z velikim trudom in velikimi stroški vzpostavil.

Dnevna kronika.

Občni zbor »Jugoslovenske Matice« se je vršil 29. maja v Ljubljani za slovensko pokrajino. Dozdaj je za ta del države vodila posle ljubljanska glavna podružnica. Ker pa je število podružnic v Sloveniji lepo naraslo, se je na tem občnem zboru ustanovil pokrajinski odbor. Predsednik glavne podružnice v Ljubljani g. dr. Vladimir Ravnihar je v uvodnem stvarnem govoru najprvo protestiral proti zlorabi imena Jugoslov. Matice s strani italijanskih fašistov ob priliki zadnjih volitev v rimski parlament. Uporaba tako gnusnih sredstev dokazuje trhllost italijanskega šovinizma. Volitve v Pr. morju, zlasti v Istri, so potvorba ljudske volje, uspeh, ki so ga Jugosloveni dosegli, pa je dokaz žive nacionalne zavesti naroda. Jugoslov. Matica je in ostane kulturno društvo po programu in po delu. V bratih, ki so ostali izven naših državnih mej, vzdržati zavest narodnega in kulturnega edinstva z nami je njena naloga. Kličemo na koncentracijo vseh materialnih in duševnih sil naroda. — Iz tajniškega poročila posnamemo, da je danes v Sloveniji 52 podružnic (28 na Kranjskem, 17 na Štajerskem, 2 v Prekmurju itd.). — Blagajnik poročja, da je bilo do 1. maja dohodkov 1.016.671 K 29 v, izdatkov 525.907 K 80 v, je torej prebitka 490.683 K 49 v. Predsednikom pokrajinskega odbora J. M. je bil z navdušenim vzklikom izvoljen dr. Vlad. Ravnihar, v odbor pa med drugimi za Celje: g. Ljud. Černež, okr. šol. nadz. (nam. prof. dr. Dornik).

Županska volitev v Ljubljani se vrši v torek 7. junija. Kakor poročja »Slov. Narod«, pogajanja med JDS in NSS niso vedla do uspeha. Župan bo ali nar. socijalist ali klerikalec.

Višjim šolskim nadzornikom v delnitivnem značaju sta imenovana: začasn. viš. šol. nadzornik dr. Poljanec in gimn. ravn. v Novem mestu Jos. Wester.

Ravnateljsko mesto v Rogaški Slatni bo nanovo razpisano, ker se je novonimovani ravnatelj Čefuta še pred nastopom odpovedal.

Begunski urad v Ljubljani je s 1. junijem prenehal poslovati. Njegovi posli so prešli na poverjeništvu za soc. skrb. S 30. jun. so bile tudi ustavljene dnevne begunske podpore po 2 in 4 K. Državno gospodarstvo v Strnišču se likvidira. 25 begunskih družin se že tekom tega tedna preseli iz Strnišča v Prekmurje.

Železnica Murska Sobota—Sv. Križ—Ptuj—Krapina. V Sv. Jurju ob Ščavnici se je 22. maja vršil na poziv tamošnj. nadučitelja Ivanjšiča sestanek čez 100 odličnih zastopnikov mesta Ptuja ter pol. okrajev Ljutomer in Ptuj. Po referatu inž. Lupša se je po več ko 2-urni debati sprejel predlog za zgradnjo železniške proge Murska Sobota—Križevci—Ptuj—Krapina. Izvolil se je odbor 4 gospodov, ki predložijo v Beogradu zadevno spomenico ter zaprosijo, da bi se takoj pričela pripravljalna dela za gradnjo te železnice.

Narodno gospodarstvo.

Industrijci, obrtniki, trgovci-grosisti! Vabite se, da se udeležite »Ljubljanskega velikega semnja« kot razstavljalci. Rok za prijave je podaljšan do 10. junija tl. — Vse informacije brezplačno pri sejmskem uradu, Ljubljana, Turjaški trg št. 6/II.

Borza 31. maja.

Curih: Berlin 905, Newyork 575, London 2223, Pariz 4733, Milan 2995, Praga 835, Budimpešta 245, Zagreb 430, Varšava 0,55, Dunaj 1,35.

Zagreb. Devize: Berlin 211—212, Budimpešta 51,10—51,50, Italija 692—694, London 512—514, Newyork kabel 130,50—0, ček 129,50—130,50, Pariz 1090—1094, Praga 191,50—192,50, Švica 2280—2310, Dunaj 22,55—22,60 Valute.: Dolarji 128—129, avstr.krone 23—23,50, carski rublji 37—40, češke krone 196—198, franc. franki 1085—1095, napoleonondori 440—445, nemške marke 215—217, rom. leji 0—224, souvereign 492—0, ital.lire 682,50—0.

Beograd. Devize: London 128—128,75, Pariz 267—268, Newyork 32,20—32,50, Zeneva 570—575, Solun 185—195, Rim 172,50—173, Praga 47—47,50, Dunaj 5,60—5,65 in pol, Berlin 52—52,50. Valute: Francoski franki 265—270, dolarji 31,40—32, lire 169—170, rom. leji 55,50—56, bolgarski ievi 38,25—40, češke krone 47—47,50, nem.

Poštni ček.
rač. 10.598

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

Telefon
št. 75 in 76

Delniška glavica 50.000.000 kron.

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fondni nad 45.000.000 kron.

Podružnice

v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Mariboru, Borovljah, Ptuj in Brežicah. 264 50-16

Sprejema vloge na knjižice in tekoči računi proti ugodnemu obrestovanju. Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrsne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.

Prešernova ul. 15 v Celju

Rezervni zaklad 128.000 K.

"LASTNI DOM"

Restnino in invalidski davek plača zadruga, ne da bi ga vlagateljem zaračunala.

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po

štiri in pol od sto (4½%)

Hranilne vloge: 2.000.000 K.

marke 54-54.50, avstr. krone 5.85-5.95,
napoleonori 108.25-108.75, 20 dinarjev v
zlatu 22-22.40.

Zadnja poročila. Županske volitve v Trbovljah.

Trbovlje 31. maja. Včeraj se je izvršila volitev župana in 11 svetovalcev. Z 20 komunističnimi glasovi je bil županom izvoljen rudar Juri Hacin, njegovim namestnikom rudar Podstudenšek iz Hrastnika. Tudi vsi svetovalci so komunisti. Pri seji so manjkali 3 komunisti: poslanec Koren, Gorjanc, ki je v Celju v preiskovalnem zaporu, in Rinaldo, ki je ušel roki pravice, ker bi moral biti aretirani radi rovarjenja proti državi. Srečne Trbovlje!

Razburjeni muslimani.

Beograd 31. maja. Današnji govor radikalca Srskiča v konstituenti je neugodno vplival na muslimane. Čuje se, da hočeta muslimanska ministra odstopiti. Jutri ima muslimanski klub sejo, v kateri bo končno javno sklepal.

Češkoslovaško odlikovanje Pašiča.

Beograd 1. junija. Češkoslovaški poslanik Kalina je včeraj obiskal Pašiča ter mu izročil vojni križec, s katerim je češkoslovaški predsednik Masaryk odlikoval Pašiča.

Dr. Beneš o položaju v srednji Evropi.

Pariz 31. maja. Češkoslovaški minister za zunanje zadeve dr. Beneš, ki

odpotuje danes v London, se je izjavil o položaju v srednji Evropi. Za neobhodni pogoj mirnega razvoja smatra francoško-angleški sporazum, ki bi se opiral na obe veliki demokraciji ter pomagal k notranji konsolidaciji srednje Evrope. V krizi v gornješlezkem vprašanju se je potreba skupnega nastopa Anglije in Francije nujno izkazala.

Francija za skupno akcijo v gornješlezkem vprašanju.

Pariz 31. maja. V odgovoru na angleško noto glede Gornje Šlezije izjavlja francoska vlada, da se strinja s tem, da odpotuje komisija strokovnjakov v Gornjo Šlezijo. Takojšnji sestanek vrhovnega sveta se ji ne zdi na mestu z ozirom na razburjenje, ki bi nastalo v prizadetih narodih. Potrebna pa je skupna akcija v Berlinu in Varšavi.

Velike sleparije na Dunaju.

Dunaj 31. maja. «Korrespondenz Wilhelm» poroča, da je bila odkrita velika goljufija, pri kateri se je zlorabljala devizna centrala. Aretiranih je več bančnih uradnikov, med njimi prokurist anglo-avstrijske banke itd. Krivci so se posluževali blanko-obrazcev devizne centrale, ki so jih ponarejali. Škoda znaša 45 milijonov kron.

Lastnica in izdajateljica:

Zvezna tiskarna v Celju.

Urednik: Vekoslav Spindler.

Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Pretužnega srca naznanjava vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, da je danes ob 10. uri predpoldne po kratki in mučni bolezni umrl v javni bolnici v Ljubljani najin edini, iskreno ljubljeni sin

Tonček Sivka

cand. juris,

v starosti 23 let.

Telesni ostanki dragega pokojnika se prepeljejo v Št. Jurij ob j. ž., kjer se vrši v petek dne 3. junija t. l. ob 9. uri zjutraj pogreb na pokopališče v Št. Jurju.

Št. Jurij ob j. ž., dne 31. maja 1921.

Žalujoča stariša:

Anton Sivka, nadučitelj, oče. Josipina Sivka, naduč. sopr., mati.

Brez posebnega obvestila.

V brezmejni boli naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom pretužno vest, da je preminul danes naš nad vse ljubljeni oče, sin, brat in soprog, gospod

Karl Janič

posestnik v Žalcu

po kratki bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 48. l. svoje starosti.

Pogreb se bo vršil v sredo, dne 1. junija ob 5. uri popoldne iz mrtvašnice na mestno pokopališče v Celju in se bo tam položilo truplo blagopokojnika v rodbinsko rakev.

Maša zadušnica se bo brala dne 2. junija v župni cerkvi v Žalcu ob 9. uri zjutraj.

Žalec-Celje, dne 30. majnika 1921.

Globoko žalujoči ostali.

Spretno šivilje

za izdelavo ovratnic (kravat) in drugih modnih predmetov se pod dobrimi pogoji takoj sprejmejo.

„Prva“ tvornica kravat
Celje. 620 3-1

Treske

so za oddati na vozove pri tvrdki:
Maks Plavc, Gaberje. 2-1

Zgubila se je 26. t. m. na veselici v Gozdni restavraciji zlata broša. Najditelj se prosi, da preda isto proti nagradi v upravnistvu. 615 1

Prodajalka

vešča mešane stroke, se sprejme. Dobra manufakturna moč ima prednost. Ponudbe s spričevali direktno na tvrdko Franjo Černe, Radeče pri Zid. mostu.

Miši, podgane, ščurki ter ves mrčes

mora poginiti, če se vporabljajo moja preizkušena najboljša in povsod hvaljena sredstva, kakor: Za poljske in lišne miši 12 K, za podgane 16 K, ščurke posebno močna vrsta 20 K, posebno močna tinktura stenice 15 K, uničev. moljev 10 in 20 K, prašek proti mrčesom 10 in 20 K, tinktura proti ušem pri ljudeh 5 in 12 K, mazilo za uši pri živalih 5 in 12 K, prašek za uši v obliki in perilu 10 in 20 K, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) prašek proti mravljam 10 in 20 K. Posredovalci imajo popust. Pošilja po povzetju
Zavod za eksport
M. Jünker, Zagreb 37, Petrinjska
ulica 3. 556 2

Vsakovrsne fiskovine

izvršuje v najmodernejši izpeljavi

Zvezna fiskarna, Celje.

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna
TRGOVINA
KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c.

: se priporoča za :
mnogobrojen obisk.

!POSTREŽBA TOČNA!

Stavbeno in galanterijsko kleparstvo
Ant. Jošta nasl.

Franjo Dolžan

Celje, Kralja Petra cesta 8

se priporoča za izdelavo vsakovrstnih stavbenih in galanterijskih del. Križja sreh, zvonikov, popravila istih, naprava strelododov itd. Izvršitev točna. Cene zmerno. Za izvršena dela ne jamči.

Tvrdka

Frece & Plahuta,

CELJE, Aleksandrova (kolodvorska) ulica

168 38-9

priporoča svojo veliko zalogo špecerijskega in kolonijalnega blaga. **Kava** vseh vrst, **čokolada**, holandski **kakao**, **čaj**, **riž**, **olje** itd., vse samo novodošlo blago po najnižjih dnevnik cenah. P. n. gostilničarjem nudi posebno ugodno trapistovski **sir**, fino ogrsko **salamo** in **kislo vodo**. Oddaja se tudi na knjižice proti mesečnemu odplačilu.